

KIRJANDUSE AINEKAVA

7. klass

Tunde nädalas ja õppeaastas:	2 tundi nädalas, kokku 70 tundi
Rakendumine:	1. september 2023
Koostamise alus:	Põhikooli riiklik õppekava, lisa 1; Haapsalu Põhikooli õppekava
Materjalid:	V. Kivisilla, P. Ratassepp, J. Rooste „Labürint I. Kirjanduse õpik 7. klassile M. Aruvee „Labürint I. Kirjanduse töövihik 7. klassile.

Õppesisu 1. Lugemine, teksti tõlgendamine, analüüs ja mõistmine

Lugemine

Õpilane:

- harjutab eesmärgistatud lugemist, eri lugemisviiside ja -mudelite kasutamist;
- loeb õppeaasta jooksul läbi vähemalt 4 tervikteost, mille valikul on õigus kaasa rääkida;
- täidab lugemisülesandeid, hindab oma lugemisoskust, kujundab lugemisharjumust, jagab lugemiskogemust kaaslastega;
- valib tehnoloogiliselt laienenud lugemisvõimaluste hulgast endale sobivad, tundes paberraamatu kui peamise trükise kõrval ka audio- ja e-raamatute kasutamise ning sisu omandamise spetsiifikat.
- mõistab ja väärtustab teose kui terviku tähendusvälja, järk-järgult kirjanduse väljendusvahendeid tundma õppides ja muid tekstist arusaamist toetavaid oskusi omandades;
- arendab eri liiki ilukirjandustekste, nii tervikteoseid kui ka tekstikatkendeid lugedes lugemis- ja analüüsikogemusi, arendab oma interpreteerimis- ja sünteesivõimet, täiendab oma keelepädevust, sh sõnavara ja õigekeelsust;
- suhestab ennast aktuaalsete eluliste teemade ja probleemidega, kujundades seeläbi mina- ja maailmapilti.

Tekstianalüüsi ja -tõlgendamise oskus

Õpilane:

- tunneb kirjanduse poeetikat, sealhulgas mõistab kujundlikkust selle mitmetähenduslikkuses ja terviklikkuses;
- valdab ilukirjandusteose eritlemiseks metakeelt kui tööriistakasti.

Rahvapärimus ja folkloor

Õpilane:

- mõistab pärimuskultuuri olemust ja funktsioone ja tajub, et folkloor on elav ja ajas muutuv nähtus;
- väärtustab ja hoiab rahvus- ja omakultuuri;
- tutvub eestlase maailmavaatega (metsa-, maa- ja mererahvas, Jakob Hurt, *poploor ja folkloor*, rahvaluule lühivormid: mõistatus, keerdküsimused, liitsõnamängud, piltmõistatused, valemõistatused, ütlusfolkloor: vanasõnad, aforismid, kõnekäänud).

2. Esitamine

Suulised sooritusülesanded

Õpilane:

- täidab suulisi sooritusülesandeid, sh proosa ja luuletekstide (ümber)jutustamine ja esitamine ja esitlemine;
- suhtleb veebikeskkondades, hangib ja hindab kriitiliselt infot, loob, muudab ja taasesitab digitaalset sisu.

3. Omalooming

Töö tekstidega, omalooming

Õpilane:

- tegeleb aimetekstidega, mis on seotud kirjanike ja teiste kultuurilooliselt tähenduslike isikutega (nt elulugu, intervjuu autoriga), ja meediatekstidega, mis vahendavad kirjandusteoste kohta arvustavaid seisukohti (nt raamatututvustus, arvustus, video, blogi); õpib tundma teose kirjanduslikku ja ajaloolist konteksti ning autorist lugejani kulgevat kirjandusprotsessi;
- tutvub kirjandusteoadusliku mõistestiku ja kirjanikega seotud kultuuriloolise taustaga, et kirjandusteoste üle arutleda ja neid sügavuti mõista.

Kirjutamine ja eneseväljendus

Õpilane:

- analüüsib tekste ja katsetab omaloomingut nii kirjalikult kui ka suuliselt, talle antakse võimalus ergutada ja väärtustada loovust ja pakutakse rohkesti omaloomingulisi, sealhulgas kirjandusteoste, teistele tekstidele ja oma elamustele tuginevaid kirjutamiskogemusi;

- tutvub lähemalt luulega (nt Liisi Ojamaa, Triin Tasuja, Andra Teede, Hando Runnel, August ja Joel Sang, Kristiina Ehin, Aita Kivi ja Lehte Hainsalu, Contra, Ilmar Trull, Mart Juur, Karl Martin Sinijärv, Ilmar Laaban, Andres Ehin, Ilmar Laaban, Doris Kareva, Johnny B Isotamm, Virve Osila).

Lisaks tavapärasele õppetegevusele klassis III kooliastmes

- osaleb klassi ja kooli lugemisüritusel;
- vähemalt ühe teatrietenduse ja/või kinoseansi külastamine õppeaasta jooksul;
- kohtub vähemalt ühe kultuuritegelasega kooliastme jooksul;
- võimaluse korral osaleb kultuuriloolisel ekskursioonil koostöös klassijuhatajaga;
- osaleb õppeaasta jooksul vähemalt ühel üritusel koostöös Haapsalu keskraamatukoguga.

Töö andekamate õpilastega

- osalemine E. Enno etlus- ja omaloomingukonkursil;
- õpilaste suunamine maakondlikele ja ülevabariigilistele konkurssidele;
- osalemine kirjanduse riiklikul olümpiaadil.

*Kirjandus on lõimitud eesti keele, ajaloo, kunstiõpetuse jt ainetega.